

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

De academie dwaalt af

Neijens, P.

Publication date

2009

Document Version

Final published version

Published in

Liber amicorum voor Giep Franzen

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Neijens, P. (2009). De academie dwaalt af. In M. Hoogerbrugge, M. Moorman, F. van Raaij, E. Smit, & R. van der Vorst (Eds.), *Liber amicorum voor Giep Franzen* (pp. 12-14). (SWOCC publicatie; No. 50). Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Commerciële Communicatie, SWOCC.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

De academie dwaalt af

Peter Neijens

Directeur van 1995 tot 1999 / voorzitter bestuur van 1999 tot 2005

Is er een kloof tussen wetenschap en praktijk? Ja, dat denk ik wel. Zou die kloof kleiner moeten zijn? Natuurlijk! En zal die kloof kleiner worden? Hmm, ik hoop het, maar ik ben er helemaal niet gerust op.

Het is niet leuk om mijn bijdrage aan het Liber Amicorum van prof. Giep Franzen pessimistisch te beginnen. Giep heeft zich immers zijn hele carrière meer dan ingespannen om de kloof tussen wetenschap en praktijk te overbruggen. Eerst binnen het bedrijfsleven, waar hij zich sterk maakte voor kennisvermeerdering van de professionals binnen zijn bureau en de branche. Zo zette hij binnen FHV BBDO een bibliotheek op waar menig universiteit jaloers op is. Hij was ook de drijvende kracht achter *BBDO college*, bijeenkomsten waar toppers uit het vak lezingen gaven. Later vanaf de kant van de wetenschap. Met tomeloze energie en een enorme betrokkenheid gaf Giep colleges aan honderden studenten die hij opleidde om later wetenschappelijk in de praktijk aan de slag te kunnen. Andersom bracht hij ook de praktijk naar de academie. Hij deelde zijn eigen praktijkkennis met de studenten en liet een keur aan gast-sprekers uit het bedrijfsleven opdraven. Ook op andere wijzen zette hij zich in

voor de ontwikkeling en verspreiding van kennis, binnen en buiten de academie. Hij schreef een groot aantal boeken, Nederlandstalig en Engelstalig, met als hoogtepunt natuurlijk *'The Science and Art of Branding'*, uitgebracht door de gerenommeerde uitgever M.E. Sharpe. En zeker ook door de oprichting en uitbouw van de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Commerciële Communicatie. Onder de bezielende leiding van Giep is SWOCC – nauw verbonden met de UvA – een zeer groot succes geworden. Ik ben er trots op dat ik eerst als directeur en later als voorzitter van het bestuur, aan SWOCC heb mogen bijdragen, maar weet als geen ander dat Giep voor de successen van SWOCC zorgde. In ieder geval in mijn tijd.

Afgemeten aan de hierboven genoemde successen zou je zeggen dat het wel goed zit met de kruisbestuiving tussen universiteit en praktijk. Maar toch... Als ik kijk naar de groep Commerciële Communicatie binnen de afdeling Communicatiewetenschap van de Universiteit van Amsterdam tel ik meer dan tien medewerkers. Een grote groep, die er overigens niet was geweest zonder het pionierswerk van Giep. De vraag is nu of deze groep de relatie met de praktijk kan onderhou-

den zoals Giep dat deed. Ik ben daar nog niet zo zeker van. Wat zijn bijvoorbeeld de criteria die de moderne universiteit stelt aan succesvolle onderzoekers? De drie belangrijkste zijn: publiceren in internationale wetenschappelijke tijdschriften, publiceren in internationale wetenschappelijke tijdschriften en publiceren in internationale wetenschappelijke tijdschriften. En als afgeleide daarvan: optreden op internationale wetenschappelijke conferenties en het 'binnenhalen' van wetenschappelijke subsidies. In dit rijtje succescriteria missen we dus criteria die betrekking hebben op de relatie met de praktijk, zoals het verichten van toegepast onderzoek, publiceren in het Nederlands en het geven van lezingen op congressen van professionals uit het bedrijfsleven.

De succescriteria bepalen de wereld van de academicus. Die wereld is hard en wordt almaar harder. Jonge mensen kunnen het zich echt niet veroorloven om toegepast onderzoek te doen of in het Nederlands te publiceren. Het helpt hun carrière niet. Een jaartje in de praktijk werken tussendoor: je bent meteen drie à vier publicaties achter op de 'peers in je cohort' en weg is je kans op prestigieuze onderzoeksbeurzen en een hoogleraarschap.

Het werkt heel simpel: iedereen die vooruit wil, moet meegaan met de gestelde criteria. Dat geldt voor colleges van besturen van universiteiten, decanen van faculteiten, directeurs van instituten, programmaleiders van onderzoeksgroepen en individuen daarbinnen. De criteria worden van hoog naar laag doorvertaald en voor je het weet zit iedereen in de malle-

molen. En zo dwaalt de academie langzaam maar zeker af van de praktijk.

Gelukkig hebben wij bij Communicatiewetenschap van de Universiteit van Amsterdam door de inspanningen van Giep nog steeds een groot aantal verbindinglijnen met de praktijk. Ik noemde al SWOCC. Daarnaast hebben we bijzondere hoogleraren (gesponsord door het bedrijfsleven), een actieve alumni-vereniging en hebben stafleden allerlei functies en relaties in het bedrijfsleven. Ook al draagt het weinig bij aan hun carrière. Sommige collega's doen dat, omdat ze het zich kunnen permitteren om zich te onttrekken aan de criteria. Anderen doen het in hun schaarse vrije tijd. Het lijkt wel een schaduwuniversiteit die bestaat naast de officiële, nog net niet ondergronds.

Wij prijzen ons gelukkig dat ook deze kant van wat een goede academie zou moeten zijn, in onze sector overeind is gebleven. Laten we hopen dat eens de tijden weer zullen veranderen en de slinger van de klok 'relevantie' als een belangrijker criterium zal aanwijken. Tot die tijd moeten we blijven hopen dat de schaduwuniversiteit blijft bestaan; met SWOCC, met bijzondere hoogleraren en andere vormen van kennisuitwisseling met de praktijk. Giep heeft hiervoor een zeer stevig fundament gelegd en praktijk en wetenschap zijn hem daarvoor intens dankbaar.